

[Lone Dybkjær]

tid til og økonomisk mulighed for denne kontakt.

De nugældende regler, hvor kvinder har 4 ugers orlov med dagpenge inden fødslen og 14 uger efter fødslen, er ikke tilstrækkelige. En sammenligning med forholdene i andre lande viser også, at den danske lovgivning på dette felt halter bagefter. Lovforslagene indebærer derfor, at barselorloven forlænges fra 14 til 26 uger med ret til dagpenge.

Som en særlig nyskabelse indføres, at faderen kan få ret til orlov med dagpenge inden for de sidste 12 uger. Forældrene kan med andre ord frit vælge, om moderen vil have hele forlængelsen på de 12 uger, kun en del heraf eller ingenting og faderen resten.

Lovforslagene giver tilsvarende forlængelse for adoptivforældrene.

Det anslås, at nettoudgifterne ved forslagernes gennemførelse vil være ca. 310 mill. kr. Dette svarer til en forhøjelse af det personlige bidrag til dagpengefonden på ca. 0,1 til 0,15 pct. af indkomstskatten til staten. Lovforslaget om ændring af sygedagpengeloven indeholder en forhøjelse fra 1 til 1,95 pct. Dette indebærer ligesom regeringens forslag en budgetforbedring på over 2 mia kr.

Poulsgaard (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af vederlag for folkevalgte politikere m.v. (10 pct.s nedsættelse af vederlag, afskaffelse af folketingsvederlag til ministre, der ikke er folketingsmedlemmer, og afskaffelse af særpensioner).

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Valg af 1 medlem til jernbanerådet:

Formanden:

I skrivelse af 9. august 1983 anmoder ministeren for offentlige arbejder om, at der af folketinget må blive foretaget valg af 1 nyt medlem til jernbanerådet i stedet for Johannes Burgdorf, der er afgået ved døden.

Som nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget medlem af folketinget Ikast (KF).

Den pågældende er herefter valgt.

Samtykke til behandling:

Formanden:

Den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, idet beslutningsforslag nr. B 3, der blev fremsat den 5. oktober 1983, ved en teknisk fejl først blev omdelt i går morges. Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte tingets samtykke som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om udskrivningsprocenten, reguleringstallet samt personfradrag for 1984 og om ændring af forskellige skattelove. (Ændring af reguleringsbestemmelser m.m.).

(Fremsat 5/10 83).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 2 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m.v. (Ændringer som følge af de ændrede regler om sociale pensioner m.v.).

(Fremsat 5/10 83).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Stavad (S):

Vi skal naturligvis have en udskrivningslov, så der kan opkræves skatter til at dække de offentlige udgifter.

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at tiden ikke er til skattelettelser. Skattelettelser betyder nye besparelser, som yderligere vil ramme de svageste grupper, efter vores opfattelse en uansvarlig måde at omfordele på. Derfor er socialdemokratiet også parat til at indgå en aftale om udskrivningsloven. For at vi kan stemme for lovforslaget, er der imidlertid ufravigelige krav, som skal opfyldes.

[Stavad]

For det første: den skattelettelse, regeringen har lagt op til for de absolut bedst stillede, nemlig dem, der har en skattepligtig indkomst på over 179.000 kr., gennem en nedsettelse af det skrå skatteloft fra 73 til 70 pct., kan vi under ingen omstændigheder acceptere eller medvirke til. Kommer regeringen igennem med det forslag, vil det betyde en skattelettelse på ca. 10.000 kr. for en indkomst på 500.000 kr. For en indkomst på 1 mill. kr. vil det betyde en skattelettelse på op til 25.000 kr. Forslaget er symptomatisk for regeringens politik: man tager fra de fattige og giver til de rige. Det er således i fuld overensstemmelse med den politik, regeringen fører på andre områder. Hvis det nuværende skatteloft skal ændres, så må det i stedet være en forhøjelse som en konsekvens af de skatteforhøjelser, regeringen lægger op til.

For det andet stiller vi det ufravigelige krav, at vi får en garanti for, at regeringen ikke senere i denne folketingssamling foretager skattelettelser sammen med fremskridtspartiet. Et gammelt ord siger, at brændt barn skyr ilden. Vi har dårlige erfaringer fra sidste års behandling af udskrivningsloven. Her forhindrede socialdemokratiet ved andenbehandlingen, at et ændringsforslag med betydelige skattelettelser blev vedtaget. Det gjorde vi på grundlag af offentlige udtalelser fra statsministeren om, at det er utænkeligt, at regeringen indgår på at bevilge skattelettelser, og statsministeren betegnede endog skattelettelser på det tidspunkt som uansvarlige.

På den baggrund havde vi tillid til, at regeringen ikke ville misbruge socialdemokratiets ansvarlighed. Vi blev dog skuffede, da regeringen allerede 3 dage efter, at statsministeren havde kaldt skattelettelser for uansvarlige, indgik en aftale med fremskridtspartiet, som brugte en del af det provenu, socialdemokratiet havde medvirket til at fastholde ved andenbehandlingen.

Derfor må vi for at medvirke til den foreliggende udskrivningslov forlange klare garantier fra denne talerstol for, at der ikke vil blive gennemført skattelettelser med fremskridtspartiet i denne folketingssamling. Får vi sådanne garantier, og får vi fjernet de store skattelettelser til de rigeste her i landet, er socialdemokratiet parat til at medvirke til en udskrivningslov, som indbringer det budgetterede provenu, ja endog en forøgelse, ved at

fastholde skatteloftet på det nuværende niveau.

Borgerlige politikere forsøger at give befolkningen det indtryk, at en borgerlig, konservativ regering er det bedste værn imod højere skatter. Historien viser det modsatte. Aldrig i Danmarkshistorien er skattetrykket steget så meget på så kort tid som under VKR-regeringen. Historien gentager sig: vi kan nu konstatere, at skattetrykket er steget ganske betydeligt fra 1982 til 1983, og med de forslag, regeringen nu præsenterer, vil det samlede skattetryk også stige betydeligt fra 1983 til 1984. Det er imidlertid den del af regeringens politik, socialdemokratiet bedst kan leve med, hvis bare det havde været i en rimeligere sammenhæng.

Derimod kan man ikke lade være med at spørge fremskridtspartiet, hvordan det føles at være støtteparti for en regering, som konsekvent forhøjer skattetrykket. Er fremskridtspartiet blevet så bange for valg, at man gerne stemmer i direkte modstrid med det, man ellers proklamerer? Fremskridtspartiets eftermæle bliver, når nekrologen om kort tid skal skrives, at partiets væsentligste resultater var at holde liv i en regering, som år for år forøgede skattetrykket.

Det foreliggende lovforslag indeholder ud over de konkrete procenter og beløbsgrænser den ændring, at alle fremtidige reguleringer løsrives fra pris- og lønudviklingen. Det kunne måske være acceptabelt, såfremt loven skulle tages op til konkret behandling hvert år i folketinget. Her forsøger skatteministeren imidlertid at liste en bestemmelse ind om, at såfremt regeringen undlader at fremsætte forslag til udskrivningslov, så foretages der en regulering på samme niveau som det foregående år. Det ligner et forsøg på at fjerne en vanskelig sag fra folketinget, hvis regeringen finder det hensigtsmæssigt. Vi mener, at det er en sag, vi må se nærmere på i udvalget.

Med hensyn til lovforslag nr. L 3, som behandles sammen med udskrivningslovforslaget, har jeg ikke mange bemærkninger, da det er en følge af det forlig om førtidspensionsreformen, som blev indgået i sidste folketingssamling, og som ikke mindst socialdemokratiet var arkitekt på. Vi må naturligvis gennemarbejde forslaget i udvalget, for at vi kan medvirke til at fremme lovforslaget.

[Stavad]

Må jeg afslutningsvis konkludere, at socialdemokratiet er parat til at medvirke til en gennemførelse af udskrivningslovforslaget, såfremt de rimelige krav, jeg her har nævnt, bliver imødekommet.

Gammelgaard (KF):

Sidste år i oktober måned gennemførte et flertal imod regeringspartiernes stemmer en forhøjelse af skatteloftet fra 70 til 73 pct. I en årrække havde udskrivningsloven indeholdt en bestemmelse, der sagde, at såfremt en skatteydere indkomstskat til staten, folkepensionsbidrag, bidrag til dagpengefonden, kommunal indkomstskat og amtskommunal indkomstskat tilsammen beregnes med mere end 70 pct. af en del af den skattepligtige indkomst, så nedsættes indkomstskatten til staten med det overskydende beløb. Det lå ganske klart i en lang, lang årrække, at det var lovgivernes mening, at man ikke af nogen krone skulle betale mere end 70 øre i skat.

Så skete der det sidste år, at man fik oplysning om, at en række kommuner ville ramme mod skatteloftet, og det medførte, at bemeldte folketingsflertal hævede skatteloftet fra de 70 til 73 pct. og altså derved udhulede det værn mod en uacceptabel skatteudskrivning, uacceptabel skattebetaling for den enkelte, som havde bestået i en årrække.

Fra konservativ side lægger vi overordentlig megen vægt på, at vi nu kan få gennemført, at den for 1983 gældende forhøjelse af skatteloftet fra 70 til 73 pct. ikke videreføres i 1984, at vi altså vender tilbage til det skatteloft på 70 pct., som har været gældende her i landet i en årrække. Det kan ikke være rigtigt, at nogen borger skal betale mere end 70 pct. af nogen del af sin indkomst i skat. Det foreliggende lovforslag fra ministeren for skatter og afgifter går, ud over at fastsætte skatteloftet til 70 pct., ud på, at den årlige udskrivningsprocent for indkomstskatten til staten skal være 90 for kalenderåret 1984, svarende til udskrivningsprocenten for 1983. Det er vi tilhængere af.

Endvidere fremsættes der forslag om at erstatte den gældende automatiske pristalsregulering af personfradrag, skalatrinene i statsindkomstskatteskaalen og en række andre beløbsstørrelser i skattelovgivning med en ordning, hvorefter de nævnte beløb hvert

år reguleres ved lov, bl.a. under hensyn til udviklingen i priser og i lønninger og andre indkomster. Det betyder, at man for 1984 foreslår en regulering på 4 pct. Man kan forudsæ en indkomstudvikling på 4 pct. fra 1983 til 1984, og derfor er det rimeligt at fastsætte denne regulering til 4 pct. En fortsat automatisk forhøjelse af personfradrag og skalatrin i takt med udviklingen i reguleringspristallet ville medføre en forhøjelse på cirka 8 pct. af de nævnte beløbsgrænser, og det vil der naturligvis ikke være sammenhæng i. Det er helt rigtigt, at man nu i overensstemmelse med den forventede udvikling fastsætter en stigning i omhandlede beløbsstørrelser på 4 pct. Jeg forstår i den forbindelse ikke den socialdemokratiske ordførers indvendinger.

Der foretages i øvrigt i det foreliggende lovforslag nogle ændringer i sømandsskatten. De er af en sådan art, at jeg ikke her behøver at komme nærmere ind på dem; de har samme principielle indhold som udskrivningsloven for den øvrige statsindkomstskat.

Hvad angår det andet foreliggende lovforslag, forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m.v., er der tale om ændringer som følge af de ændrede regler om sociale pensioner, konsekvensændringer i forbindelse med de vedtagelser, et enigt folketing foretog i begyndelsen af juni måned med hensyn til folkepensions-, invalidepensions- og førtidspensionsbestemmelserne. Også dette forslag kan vi fra konservativ side tilslutte os.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg forstår på hr. Gammelgaard, at han mener, det er meget retfærdigt, at man sænker skatten for de højeste indkomster og lader skatten stige for de mindre indkomster. Så vil jeg godt stille et spørgsmål til hr. Gammelgaard vedrørende de to konkrete eksempler, jeg nævnedede som konsekvens af det forslag, regeringen har fremsat.

I en tid, hvor man skærer dybt og voldsomt over for dette samfunds svageste, bevilger man samtidig en skattelettelse for indkomster på 500.000 på 10.000 kroner, og for de ganske vist ikke mange, der har en indkomst på 1 mill. kr., bevilger man en skattelettelse på op til 25.000 kroner. Mener hr. Gammelgaard, at der er sammenhæng i den politik? Mener hr. Gammelgaard, at det er i

[Stavad]

overensstemmelse med det, statsministeren sagde under debatten i går, nemlig at man forsøger at friholde de svageste og henter pengene hos de rigeste? Er det ikke det, vi kunne kalde en omvendt Robin Hood-politik?

Gammelgaard (KF):

Det konservative folkeparti er af den opfattelse, at ingen skatteborger skal betale mere end 70 pct. af nogen del af sin indkomst i skat. Det er et rimeligt værn, som skatteborgerne bør have.

Derudover vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der jo er tale om ekstraordinære forhøjelser af personfradraget i det fremsatte lovforslag. Man forhøjer det statslige personfradrag med 1.000 kr. i overensstemmelse med det tilsagn, skatteministeren gav folkettinget herom mellem anden og tredje behandling af udskrivningslovforslaget, da vi behandlede det sidste år. Der er tale om ekstraordinære forhøjelser, hvad angår det kommunale personfradrag, og også med hensyn til pensionisterne.

Jeg mener, at der i høj grad er tale om en sammenhængende, retfærdig politik – og igen: vi ønsker ikke, at nogen skal af med mere end 70 pct. af nogen del af sin indkomst i skat.

(Kort bemærkning).

Stubkjær Pedersen (CD):

Nu kører hr. Stavad videre i gårsdagens rille med, at vi tager fra de fattige og giver til de rige. Hold dog op med det vrøvl, hr. Stavad! Dette drejer sig ikke om at tage fra de fattige og give til de rige. Det er et spørgsmål om helt fundamental retssikkerhed.

Hvorfor blev de 70 pct. indført i sin tid? Det blev de netop, fordi der i folkettinget var bred enighed om, at hvis det nogen sinde skulle ske – hvad man slet ikke kunne forestille sig dengang – at en person alt i alt kom til at betale over 70 pct. i skat, så skulle reglen træde i kraft. Det var den sikkerhed, et samlet folketing gav borgerne. Det er ikke rimeligt, at nogen borger betaler over 70 pct. i skat; det var vi enige om dengang. Tingene har ændret sig, men det er ikke et spørgsmål om omvendt Robin Hood-politik. Det er et spørgsmål om fundamental retssikkerhed, om en fundamental tiltro til folketinget fra be-

folkningens side. Kan befolkningen regne med, hvad vi vedtager? Kan befolkningen regne med det, når vi siger: o.k., nu bliver udskrivningsloven sådan på et eller andet tidspunkt? Ja men vi ændrer det jo bare. Befolkningen ved ikke, hvor den står, hvis hr. Stavad vil lave sådanne numre.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Nu synes jeg, vi lige skal være enige om, hvilket grundlag vi diskuterer på.

Nu forstår jeg, at både hr. Gammelgaard og hr. Stubkjær Pedersen mener, det er meget forkasteligt, at vi sidste år hævede skatte loftet fra 70 til 73 pct. Må jeg så spørge: er begrundelsen for, at det var nødvendigt at hæve skatte loftet, ikke, at skattetrykket i denne regerings tid er steget så meget, at ca. $\frac{2}{3}$ af kommunerne støder imod skatte loftet med den konsekvens, at de højeste indkomster ikke får de skattestigninger, denne regering gennemfører?

Må jeg også spørge hr. Gammelgaard, når han taler om ekstraordinær forhøjelse af personfradraget: er hr. Gammelgaard ikke enig i, at de 1.000 kr. ikke er en ekstraordinær forhøjelse, men – hvis man forudsætter, at regeringens skøn på 4 pct. holder – en reel forhøjelse på 200 kr.? Hvis vi regner i forhold til lovgrundlaget, er det en væsentlig formindskelse af personfradraget.

Og endelig forstår jeg, at fundamental retssikkerhed er noget, de højeste indkomster skal have, hvorimod personer med små indkomster, personer på varig hjælp, som ingen regulering får, intet krav har på en fundamental retssikkerhed.

Til slut vil jeg godt bede hr. Gammelgaard bekræfte, så vi er enige om, at vi taler om det samme, at det, man foreslår her, er at hæve skatten for de mindre indkomster – hvis vi ser samlet på de forslag, regeringen har lagt frem, og tager det forslag med, der kommer til behandling om et øjeblik – hvorimod dette samfunds absolut højeste indkomster i stedet skal have en skattelettelse.

Formanden:

Jeg vil gerne i al stilfærdighed sige, at korte bemærkninger er beregnede til, at man kan få afklaret problemer i den foregående talers indlæg, ikke til at føre særskilte debat-

[Formanden]

ter. Jeg siger det, fordi jeg i øjeblikket har 4 talere indtegnet til korte bemærkninger. Dem tager vi, men derudover skal det være meget vigtigt, for at jeg skal give ordet til flere for korte bemærkninger i denne omgang. Det er jo en førstebehandling.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det er vist hr. Stubbjær Pedersen, der kører videre i rillen fra i går og prøver at efterligne hr. Erhard Jakobsens opfattelse af indkomstfordeling og indkomstudligning.

Hr. Stubbjær Pedersen gjorde sig i øvrigt, så vidt jeg kunne høre, skyldig i den fejltale at sige, at det, vi snakker om, er et skatteloft, der er et absolut loft over, hvad folk skal betale i skat. Det gav han i hvert tilfælde udtryk for. Det er jo et loft over skatten af den sidst tjente krone.

Det, som er interessant, når man skal granske i – hr. Gammelgaard var inde på det – hvad lovgiverne har forestillet sig, da det skatteloft blev indført, er at se, hvad skatten af den først tjente krone var dengang. Den var væsentligt lavere, end den er nu. Det kan man beklage; man kan være uenig i, at der i den grad er lagt vægt på at øge indkomstskatten.

Det, der er realiteten, hvis man fastholder et skatteloft på 70 pct., er, at den progression, der er i beskatningen, bliver presset sammen, den bliver mindre. I de senere år er skatten af den først tjente krone i gennemsnitskommunen i Danmark steget fra 41 til 46 pct., og med det, regeringen lægger op til for det kommende år, stiger den i hvert fald med yderligere 1 pct. til 47 pct., også selv om man ikke regner kirkeskatten med. Samtidig mener hr. Gammelgaard, det er rimeligt, at det, som skal betales af den sidst tjente krone, ikke stiger.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Ud over det, jeg allerede har sagt om fastsættelsen af personfradraget, vil jeg gerne sige, at da lovgiverne fastsatte skatteloftet til 70 pct., var det deres opfattelse, at der skulle være tale om et absolut værn. Da dette værn så ud til at blive effektivt – det gjorde det jo, da vi behandlede udskrivningslovsforslaget i

oktober måned sidste år; det ville i givet fald blive effektivt for kalenderåret 1983 – havde et folketingsflertal vilkårligt skatteloftet til 73 pct.

Man går her efter min opfattelse imod fundamentale retssikkerhedsprincipper. Man vender sig på fuldstændig tilfældig vis imod det, som et folketingsflertal faktisk har lovet borgerne og har stået fast på i en årrække.

Da vi nu er inde i en opklaringsfase, vil jeg gerne stille et spørgsmål til dem, der er tilhængere af, at skatteloftet fortsat skal være 73 pct. Hvis en række kommuner her i landet nu rammer loftet på de 73 pct. i fremtiden, er det så hensigten yderligere at forhøje skatteloftet? Hvor meget kunne man forestille sig at forhøje skatteloftet? Er det tanken i givet fald at gå op til 100 pct. i beskatning af den sidst tjente krone, eller hvad forestiller man sig egentlig?

(Kort bemærkning).

Stubbjær Pedersen (CD):

Jeg må sige, at jeg føler absolut, at dette er til opklaring, for det er, som om socialdemokratiets ordfører overhovedet ikke har forstået, hvad et skatteloft er. Han siger, at det er noget med at tage fra de fattige og give til de rige. Det er forkert. Men det er helt korrekt, når hr. Stavad siger, at fordi der nu er nogle, der rammer skatteloftet, så vil man ændre det. Ja, desværre er skattetrykket i dette land blevet så stort, ikke mindst på grund af den økonomiske udvikling, vi har haft i de senere år.

Men hvad er det så, der sker? Folketinget gav i sin tid borgerne en garanti for, at de af den sidst tjente krone aldrig kunne komme til at betale mere end 70 pct. Nu skal garantien udløses. Så siger socialdemokratiet: haps, vi mente det ikke sådan alligevel, vi troede ikke, at vi nogen sinde kom derop, så nu hæver vi det.

Derfor er hr. Gammelgaards spørgsmål helt relevant: ønsker man loftet fuldstændigt fjernet, eller vil man tage det trin for trin, op til 75 pct. næste gang, hvis regeringen viser sig ikke at kunne holde og vi måske får en socialdemokratisk regering igen, hvilket betyder, at skattetrykket yderligere vil blive sat i vejret?

Formanden:

[Formanden]

En sidste kort bemærkning i denne omgang til hr. Stavad.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg tager det, at hr. Gammelgaard ikke svarede på det, jeg sagde om, at de laveste indkomster får en skattestigning og de højeste indkomster en skattelettelse, som en bekræftelse af den oplysning.

Så spørger hr. Gammelgaard, hvad vi vil gøre, hvis skattetrykket stiger yderligere. Vil vi så yderligere forhøje skatteloftet? Nu må jeg sige til hr. Gammelgaard, at jeg tror ikke på, at vi har en konservativt ledet regering i så lang tid, at vi kommer op i nærheden af et skatteloft på de 100 pct., men lad mig sige, at vores fundamentale holdning er, at i en krietid som den, vi er i i øjeblikket, skal de svageste ikke bære byrderne og de rigeste ikke have en lettelse. Som hr. Gammelgaard ved, har vi fremsat et forslag til en skattereform, som fuldstændigt vil lave om på den byrdefordeling, der er i vores skattesystem, så den rigeste ikke kan fradrage sig ud af systemet. Det ville løse en række problemer.

Hr. Stubkjær Pedersen siger, at borgerne har fået en garanti for, at de aldrig vil kunne komme til at betale over 70 pct. i skat. Udskrivningsloven vedtages normalt én gang om året, og den fastsætter skatteloftet for det kommende år. Mener hr. Stubkjær Pedersen også, at de, der er blevet ramt af sociale nedskæringer, kunne have opfattet det, som om de havde fået en garanti for, at der ikke ville kunne foretages den slags nedskæringer, fordi der var en lovgivning, der sagde det modsatte her i folketinget? Så må jeg sige, at hr. Stubkjær Pedersen i hvert fald har handlet imod sin egen indstilling.

Anders Poulsen (V):

Udskrivningslovforslaget, som vi har til behandling, er jo et væsentligt element i regeringens økonomiske politik. Der er sikkert nogle i denne sal, der godt kunne ønske sig en lavere udskrivningsprocent end den, lovforslaget lægger op til. Et sådant ønske kunne vi egentlig godt dele, men under de nuværende samfundsøkonomiske forudsætninger vil noget sådant ikke være forsvarligt.

Må jeg føje til i forbindelse med den diskussion om skattetryk, der allerede har væ-

ret, at det forekommer egentlig noget mærkeligt, når socialdemokratiets ordfører vil stå her på talerstolen og beskylde denne regering for at være en regering, der beforder det største skattetryk, vi har set nogen sinde. Det forekommer mærkeligt, for ved en lille smule eftertanke ved alle, at det, der kan befordre skattetryk, er, at statsfinansernes underskud løber så gevaldigt stærkt, som vi så det i 1980, 1981, 1982. Det bærer i sig en kraft, der presser på udskrivningen, når en sådan stigning i statsfinansernes underskud ikke bliver imødegået straks, enten ved en forhøjelse af udskrivningen eller ved kraftige besparelser. Det havde den daværende regering hverken evne eller vilje til at gøre.

Derfor synes jeg, det er rigtigt at sige, at det i virkeligheden er bemærkelsesværdigt, at det lovforslag, der her bliver fremsat, ikke i sig bærer en stigning i skattetrykket. Når hr. Stavad siger, at her er tale om en voldsom stigning i skattetrykket, så er det kun udtryk for et hjemmearbejde, hr. Stavad har udført, det er ikke udtryk for realiteter.

Når man taler voldsomt meget om det sociale og i den forbindelse fra socialdemokratiets side gentager og gentager i én uendelighed de argumenter, man har ført i marken på det sociale område, synes jeg, der kan være grund til meget stilfærdigt at pege på, at i dette lovforslag ligger der altså det, at enlige pensionister slipper for skattebetaling i 1984. Som nævnt i bemærkningerne drejer det sig om størrelsesordenen 175.000 pensionister. Dette synes jeg man også bør have med i betragtning, når man fører argumenterne på det sociale felt så kraftigt frem.

Lovforslaget indeholder, at man permanent ændrer på den automatiske regulering efter § 4. Det mener vi er rigtigt. Den nugældende ordning med regulering på grundlag af reguleringspristallet i april måned året før det omfattede indkomstår er ikke hensigtsmæssig – i særdeleshed ikke, når der sker betydelige ændringer i prisudviklingen, og det har vi jo heldigvis set er tilfældet. Der er sket betydelige ændringer i prisudviklingen, fordi regeringens indkomstpolitik er lykkedes, og fordi regeringens saneringspolitik og prisdæmpende politik i øvrigt er lykkedes. Under sådanne omstændigheder halter den regulering, der er gældende i øjeblikket i § 4, uhjælpeligt bagefter. Derfor vil det være rig-

[Anders Poulsen]

tigt at indføre den regulering, som lovforslaget lægger op til.

For så vidt angår udskrivningsprocenten kan vi også ganske tilslutte os forslaget på det område.

Med hensyn til skatteloftet på de 70 pct. synes jeg, det er mærkeligt, hvis man, når et sådant skatteloft nu lige pludselig bliver effektivt, så straks vil begynde at ændre på det. Det er det mest rimelige af hensyn til skatteborgerne, at vi fastholder skatteloftet på de 70 pct., som man har regnet med, og som man også i visse tilfælde naturligvis har disponeret efter.

Jeg kan sige, at venstre til fulde kan tilslutte sig det fremsatte lovforslag.

Rahbæk Møller (SF):

Så samles den skattepolitiske studiekreds jo igen. Desværre er det en lidt sørgelig begivenhed, vi samles om, nemlig udskrivningsloven for 1984. Det er en skattestigningslov – knap 4 mia kr. Det vil jeg såmænd ikke i sig selv kritisere. Statens finanser kan godt gøre det rimeligt. Men det, vi kritiserer, er den måde, man forhøjer skatterne på.

For det første forringes personfradragene. Der er megen talmagi i den sag. I går kunne vi høre landets statsminister stå og sige, at de blev forbedret. Men sagen er jo, at hvis man havde reguleret personfradragene ved den ganske almindelige reguleringsmekanisme, som har været brugt i en årrække, så ville pensionisternes personfradrag blive præcis det, som regeringen foreslår, men for alle andre mennesker ville personfradragene blive højere, nemlig 600 kr. højere i kommuneskatten og 700 kr. højere i statsskatten. Merprovenuet af denne forringelse i personfradragene er 1,8 mia kr. De øvrige 2,1 mia kr. får man ved en forhøjelse af bidraget til dagpengefondens, dvs. en forhøjelse af den proportionale del af skatten. Nu lyder det ikke i sig selv så slemt at forhøje den proportionale del – det skulle være noget, som tages med samme procent for alle – men sagen er jo, at de største indkomster er langt mere udhulede af fradrag end de mindste, og derfor vil en stigning af den proportionale del af skatten i praksis være regressiv. Den vil hvile med størst byrde på de mindste indkomster.

Vi har fået forskelligt materiale til at belyse, hvad der egentlig sker. Vi kan tage tabel 2

b, der er bygget op under den forudsætning, at indkomsterne stiger – det er regeringens mål – med 4 pct. Det er en tabel, der kun viser virkningen på de skattepligtige indkomster. Den medtager altså ikke fradragsudhulingen. Men selv under disse forudsætninger viser det sig, at der naturligvis er tale om en skattestigning, der er større end 4 pct. Men det, der er interessant, er, at procenten er størst for de mindste indkomster. For en skattepligtig indkomst på 100.000 kr. stiger statsskatten og bidraget til dagpengefondens med 9,5 pct., for 200.000 kr. er procenten faldet til 7,2 pct., for 300.000 kr. til 6,7 pct. – og der er vel at mærke tale om tal, der ikke medtager den udhuling, som fradragene giver; så bliver tallene endnu værre.

Samtidig med at man gennemfører en skattestigning, som først og fremmest vender den tunge ende nedad, agter man, som også socialdemokratiet var inde på, at gennemføre en skattelettelse for de største indkomster ved at sænke det skrå skatteloft. Jeg går ud fra, at der ikke er flertal for denne sidste del.

Nu er det egentlig ikke ejendommeligt, at en regering som den nuværende spiller ud med en udskrivningslov af denne type. Den er gennem det første år kommet med store løfter om skattelettelser til formueejere og til store indkomster, samtidig med at den har skubbet 50.000 mennesker ud i regulær fattigdom. Det kan man såmænd ikke engang bebrejde den. Man kan ikke bebrejde en ulv, at den er ulv. Men jeg vil godt sige lidt til regeringens støttepartier – to eller tre, eller hvor mange det nu er.

For det første fremskridtspartiet. Ingen uden for fremskridtspartiet vil nogen sinde beskyldte det for at være socialt, men det har dog haft én målsætning, nemlig at sænke statsskatten ved en forhøjelse af personfradraget. Det må være en selvfølge, at det ikke kan gå med til en udskrivningslov, der vil indebære en direkte forringelse. Om det vil gå med til en udskrivningslov med uændret personfradrag, det må være dets sag, men det kan da ikke gå med til en forringelse.

Så er der de radikale. De har dog sammen med os andre gang på gang påpeget, at progressionen i skattesystemet er udhulet, og at skattesystemet bliver mere og mere asocialt. Jeg forstår, at de faktisk har givet tilsagn om at medvirke til en udskrivningslov af stort set det udseende, som denne udskrivningslov

[Rahbæk Møller]

har, dvs. en udskrivningslov, der fordeler skattebyrden endnu skævere. Jeg forstår godt – det følger af det, vi siger – at de vil være med til en skattestigning, men hvorfor forlanger de så ikke, at det kommer ved en fradragssanering, ved en hævnning af udskrivningsprocenten eller på andre måder, der lægger byrden mere socialt. Hvorfor går de med til en udskrivningslov, der gør skattesystemet mere asocialt?

Endelig var jeg også noget forbløffet over socialdemokratiets ordførers indlæg i dag. Jeg forstår, at socialdemokratiet vender sig imod skattelettelsen til store indkomster. Det er vi enige med det om. Men det, der undrer mig, er, at jeg forstod, at hvis denne plet blev fjernet, og hvis en række øvrige forudsætninger blev opfyldt, så var socialdemokratiet villigt til at medvirke til gennemførelsen af denne udskrivningslov. Jeg forstår det ganske enkelt ikke. Jeg har svært ved at forstå, at man overhovedet vil hjælpe den konservative regering igennem en udskrivningslov, men lad det nu være i denne sag. Men hvorfor i alverden vil man være med til at gennemføre en udskrivningslov, der gør fordelingen af skattebyrden endnu mere asocial, end den er i forvejen?

Jeg skal blot føje til, at vi naturligvis ikke agter at medvirke ved gennemførelse af dette lovforslag.

Angående lovforslag nr. L 3 kan jeg sige, at det tilslutter vi os. Vi opfatter det som en rent teknisk ændring, en følgelovgivning til den nylig vedtagne pensionslovgivning.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Hr. Rahbæk Møller undrer sig over, at socialdemokratiet vil medvirke under nogle meget konkretiserede forudsætninger. Hr. Rahbæk Møller har nævnt, hvordan udviklingen ser ud med den lovgivning, der er lagt frem. Hr. Rahbæk Møller bør dog tage hensyn til, at de tabeller, der viser stigningen i procenter for de højeste og de laveste indkomster, som hr. Rahbæk Møller henviser til, for det første indeholder et skatteefterslag på 70 pct. – bliver det ændret, får det en anden profil – og derudover indeholder de det lovforslag, som skal behandles under næste punkt på dagsordenen. Derfor synes jeg nok, hr. Rahbæk Møller skulle afvente og se be-

handlingen af det lovforslag, inden hr. Rahbæk Møller drager sine konklusioner.

Stubbjær Pedersen (CD):

Så fik vi da oplyst, at SF ikke kan støtte lovforslaget. Det beroliger mig da lidt, for så kan det da ikke være helt tosset. Det er lovforslaget heller ikke.

For det første er det ikke et lovforslag, som giver udtryk for en speciel regeringsønsker, det er et stykke værktøj, som en hvilken som helst regering nødvendigvis må have vedtaget. I øvrigt: hvad sker der, hvis det ikke bliver vedtaget? Hvad sker der ude i kommuner og amter? Det er en helt nødvendig lov; den ligner stort set andre love.

Der er dog et par ændringer. For det første er sømandsskatten kørt sammen med den. Det er en lille ændring. Det afgørende i dette lovforslag, som gør det til et særdeles godt lovforslag, og som gør, at partierne fra fremskridtspartiet til og med socialdemokratiet kan være tilfredse med at vedtage dette lovforslag, er, at det har ikke noget med et omvendt Robin Hood-princip at gøre. Det, lovforslaget gør, er det direkte omvendte. Man giver i virkeligheden mere til dem, der havde mindst.

Jeg skal gøre opmærksom på, at personfradraget for enlige pensionister, som ikke har anden indtægt end deres pension, forhøjes i en sådan grad, at de ryger helt ud af skattesystemet. Det er et ønske, CD har haft længe. Lad os bare kalde det en reform. Det er noget, vi alle burde kunne gå ud og prale med. Vi kan også alle sammen konstatere, at det burde vi have gjort for længe siden, men nu foreslår vi det. Nu foreslår skatteministeren, at det sker, og det kan vist ikke nogen have noget imod.

Jeg skal ikke komme mere ind på det skrå skatteefterslag. Jeg tror ikke, hr. Stavad og hr. Lykketoft vil forstå det, for de kører videre i fraser om den asociale regering – alle disse ting, som statsministeren så udmærket modbeviste punkt for punkt i går.

Lovforslag nr. L 3 kan vi selvfølgelig tilslutte os. Det er en følgelovgivning, og det er et udmærket eksempel på det samarbejde, der har været, i lidt bredere perspektiv.

Ove Jensen (FP):

[Ove Jensen]

Med hensyn til hr. Stavads bemærkninger om fremskridtspartiet har jeg kun den kommentar, at de aftaler, fremskridtspartiet har lavet med regeringen, alle har medført skattelettelse og vel at mærke skattelettelse i milliardklassen. Modsat forholder det sig med hr. Stavads parti, socialdemokratiet. De aftaler, socialdemokratiet har lavet med regeringen, er alle gået ud på at lave skatteforhøjelse. Realrentebeskatningen, som socialdemokratiet leverede de nødvendige stemmer til, medførte en skatteforhøjelse på vel omkring 5 mia kr. Når skattetrykket derfor er steget i 1983, er det alene socialdemokratiets ansvar. Det er kun et nyt bevis på, at socialdemokratiet er uegnet til at have indflydelse på den politik, der skal føres her i landet. Men det har socialdemokratiet vel også selv efterhånden erkendt, idet det for hver dag, der går, sætter sig selv mere og mere uden for indflydelse.

Det er i øvrigt en udvikling, som vi i fremskridtspartiet er godt tilfredse med, og det er en udvikling, hele befolkningen kan være godt tilfreds med, idet socialdemokratiet selv tydeligt har bevist, at det er komplet uegnet til at bære et politisk ansvar.

De konservative havde engang et slogan om, at pengene ligger bedst i borgernes lommer. (*Justitsministeren* [Ninn-Hansen]: Det var godt!). Ja, det var godt. Det var vistnok den forhenværende konservative finansminister Poul Møller, der lancerede udtrykket, at pengene ligger bedst i borgernes lommer. Det var en udtalelse, der gav genlyd ude over landet. De konservative har mig bekendt ikke nogen sinde dementeret denne udtalelse. Derfor forekommer det højst besynderligt, at de konservative nu, når de endelig har fået skatteministerposten, for andet år i træk fremsætter et forslag om et stigende skattetryk i forhold til gældende lovgivning. For det er jo det, der er kendsgerningen om det forslag fra skatteministeren, vi behandler her.

Den gældende udskrivningslovs § 4 har et pristalsreguleringsefterslæb, idet der reguleres på basis af så gamle perioder, at tilpasningen fra 1983 til 1984 skal ske efter prisudviklingen fra april 1982 til april 1983. Dette efterslæb, som skatteyderne altså har til gode, vil skatteministeren nu mere end halvere ved at nedsætte reguleringen fra 8,1 til 4 pct.

Det siger sig selv, at et parti som fremskridtspartiet, der går ind for at afskaffe ind-

komstskatten over en årrække ved gradvis at forhøje den skattefrie bundgrænse, vender sig imod et forslag, der i forhold til den prisudvikling, der har været, vil nedsætte den skattefrie bundgrænse. Skatteyderne har et efterslæb, som de efter fremskridtspartiets opfattelse helt uden diskussion skal have dækket ind ved, at den gældende § 4 bevares uændret. Hvis denne bestemmelse fjernes, er der åbnet op for nye alvorlige skattestramninger, og det vil fremskridtspartiet ikke være med til.

For at der ikke skal være nogen som helst misforståelse, vil jeg gerne understrege, at fremskridtspartiet naturligvis ikke er tilfreds med forslaget, selv om § 4 bevares uændret. Vi ønsker en betydelig højere skattefrie bundgrænse for statskattens vedkommende, og vi er sikre på, at det er den vej, vi skal gå, hvis vi skal give befolkningen den arbejdsglæde tilbage, som er så vigtig for den enkeltes trivsel og velbefindende. Det er i allerhøjeste grad tiltrængt, for hvad er det for toner, der i dag lyder fra den producerende del af befolkningen? Det er, at det ikke kan betale sig at yde en indsats – og da slet ikke en ekstra indsats – for skattevæsenet tager jo det hele.

Det er på høje tid, der bliver truffet foranstaltninger, som kan give befolkningen troen tilbage på, at det skal kunne betale sig at bestille noget og i påkommende tilfælde også at yde en ekstra indsats.

En af de bedste begrundelser for at hæve den skattefrie bundgrænse med et klækkeligt beløb er, at der ikke er megen fornøft i at opkræve skat hos personer, som ingen skatteevne har, og uanset hvilken stilling man har i samfundet, kan der ikke ydes noget til det offentlige selv med skattepligtige indtægter, der er dobbelt så høje som den nuværende skattefrie bundgrænse.

I statsministerens åbningstale var der i afsnittet om indkomstbeskatning en sætning, der lød således: »Samtidig ønsker vi at fritage de laveste indkomster for skat.« Fremskridtspartiet er helt enig med statsministeren og regeringen i denne målsætning, og vi er meget tilfredse med, at den indsats, vi har gjort for at få den skattefrie bundgrænse hævet, nu også har vundet gehør hos statsministeren og regeringspartierne.

I den skriftlige fremsættelse til forslaget skriver skatteministeren bl.a., at der ved lov-

[Ove Jensen]

forslaget foreslås en videreførelse af den linje med hensyn til skatteudskrivningen, som blev lagt i forbindelse med fastsættelsen af udskrivningsreglerne for 1983. Dette afsnit i den skriftlige fremsættelse er ikke i overensstemmelse med det faktiske indhold i lovforslaget. Ved fastsættelsen af udskrivningsreglerne for 1983 blev den skattefri bundgrænse forhøjet med et større beløb, end den skulle have været efter udskrivningslovens § 4. Ved dette lovforslag foreslår skatteministeren en forhøjelse af den skattefri bundgrænse, som er betydelig lavere, end den skulle have været efter de gældende regler. Så når skatteministeren skriver, at der foreslås en videreførelse af den linje med hensyn til skatteudskrivningen, som blev lagt i forbindelse med fastsættelsen af udskrivningsreglerne for 1983, så må vi gå ud fra, at han dermed mener, at den skattefri bundgrænse for statskattens vedkommende for 1984 skal forhøjes endnu mere i forhold til udskrivningslovens § 4, end den blev sidste år. Det vil, som skatteministeren selv skriver, være en videreførelse af den linje, der blev lagt sidste år.

Som det forhåbentlig er fremgået af disse bemærkninger, har fremskridtspartiet den opfattelse, at der skal gives skattelettelse til hele befolkningen, og at det gøres mest retfærdigt ved at forhøje den skattefri bundgrænse. Jeg skal ikke undlade at gøre regeringen opmærksom på, at dette er en mærkesag for fremskridtspartiet, og derfor vil den endelige udformning af dette lovforslag være afgørende for fremskridtspartiets stilling.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan i hovedtrækkene tilslutte sig regeringens forslag til udskrivningslov. Vi er enige med regeringen i, at det er vigtigt at fastholde linjen fra 1983. Derfor mener vi heller ikke, at tiden er til at give skattelettelser.

Det er jo ingen sag at stå her på folketingets talerstol og tale om skattelettelser, når man tilhører et parti, der ikke skal have tingene til at hænge sammen, men det skal en skatteminister, og det skal en finansminister.

Sammenlignet med, hvad der ville ske, hvis vi ikke vedtog dette lovforslag, så er der tale om et forsøg på budgetforbedringer, som vi er enige i. Men deraf følger også, at vi må tage afstand fra den skattelettelse for de al-

lerhøjeste indtægter, som er indbygget i forslaget, nemlig at man vender tilbage til 70 pct. for det såkaldte skrå skatteloft.

Vi er enige i de forslag til personfradrag, som er fremsat her. Jeg vil gerne gøre den bemærkning, ikke mindst i anledning af den sidste taler, at det er meget udmærket at stå og tale om de høje skattefri bundgrænsers velsignelse og deres udmærkede sociale virkninger, men med det skattesystem, vi har i dag, betyder det blot, at skattetrykket yderligere trykkes nedad. Det er jo virkningen reelt af det, man foreslår.

Hr. Lykketoft har tidligere i dag været inde på, at skattetrykket er steget – jeg tror, det var fra 41 til 47 pct. – for de laveste indkomster, og det kan vel ikke være det, man ønsker yderligere accelereret.

Vi må derfor ud fra den samlede økonomiske situation sige, at vi er enige i forslaget, men at vi ikke kan acceptere, at man her giver en skattelettelse på 260 mill. kr. til de højeste indtægter.

Ministeren skriver, at 70 pct. skatteloftet i sin tid blev indført af folketinget som et værn for skatteyderne mod en for voldsom beskatning af den sidst tjente krone, og han tilføjer, at regeringen finder, det er urimeligt, om folketinget nu, hvor den indførte overgrænse virkelig får betydning, blot hæver overgrænsen. Det er jeg isoleret set helt enig med skatteministeren i. Naturligvis har det ingen mening at vedtage et værn og derefter, når man opdager, at det virker, ophæve det – isoleret set. Men dette kan ikke ses isoleret. Vi må se det i den sammenhæng, der hedder den samlede skatteudskrivning, det samlede forsøg på at rette op på statsfinanserne. Derfor mener vi, at vi er nødt til at fastholde den ændring, vi gennemførte, og den linje, vi i øvrigt lagde i 1983, og det mener vi regeringen gør klogt i også at gøre.

Hr. Gammelgaard rejste spørgsmålet, hvad man ville gøre, hvis nu flere kommuner stødte ind i skatteloftet på 73 pct. Jeg vil sige, at jeg tror heller ikke på, at vi kommer op på højere procenter – ikke før vi for længst er overhalet af en skattereform, for det er jo det, det handler om.

Sagen er jo, at det nuværende skattesystem er blevet et uegnet instrument til at fordele byrderne på en fornuftig måde, og derfor er svaret naturligvis, at det, vi hurtigst muligt må i gang med, er arbejdet med en skattere-

[Aase Olesen]

form, der fjerner den undergravning af progressionen, som er blevet mere og mere udtalt i de senere år. Det kan ikke være det konservative folkeparti ubekendt, at netop de grupper, som her ville få en skattelettelse, har fradrag, der i praksis betyder, at den skatteprocent, man betaler af bruttoindtægten, er lavere i de høje indkomster end i de allerlaveste indkomstgrupper. Det er just det, dette her handler om.

Den foreslåede § 4, stk. 2, som har indbygget en automatik, vil vi også gerne se nærmere på i udvalget. Jeg ved ikke, om ministeren herfra vil sige noget om, hvad det er for nogle hensyn, man ønsker varetaget med denne bestemmelse. Det vil vi i hvert fald gerne have diskuteret i udvalget.

Jeg vil godt svare på et spørgsmål, som hr. Rahbæk Møller stillede det radikale venstre. Han kunne ikke forstå, at det radikale venstre kunne gå med til denne udskrivningslov, når den havde den virkning, den har. Hvorfor forlanger man ikke en fradragssanering, der gengiver skattesystemet progressionen, lød spørgsmålet vist. Det kan ikke være undgået socialistisk folkepartis opmærksomhed, at det har vi faktisk forlangt. Det kan heller ikke være undgået socialistisk folkepartis opmærksomhed, at det radikale venstre sidste år fik vedtaget sit forslag til folketingsbeslutning, der netop handlede om det. Og det kan næsten heller ikke være undgået SFs opmærksomhed, at regeringen nu siger, at en forudsætning for en skattereform er en fradragssanering. Det har mig bekendt ikke tidligere været regeringens standpunkt, men det er det altså nu. Det synes jeg egentlig hr. Rahbæk Møller skulle notere sig, for det viser dog, at det måske ikke er helt ligegyldigt, at det måske betyder noget at få vedtaget nogle forslag, uanset at vi altid fra venstre side i salen skal høre hånsord, hver gang vi får vedtaget et eller andet, som bringer sagen et skridt nærmere.

Hr. Stubkjær Pedersen troede, at han var med til at lave en reform vedrørende de enlige pensionister. Jeg må bedrøve ham med, at det er han ikke. De enlige pensionister har i mange år været skattefri. Der var en enkelt smutter et enkelt år, og så var der for resten tilløb til en smutter sidste år, da vi havde fået en ny regering, men det blev heldigvis reddet af venstre side af salen plus det radikale venstre.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg var meget glad for den tale, som fru Aase Olesen her holdt. Jeg lyttede meget opmærksomt, og jeg mener ikke, jeg kunne konstatere nogen uoverenstemmelse imellem det, fru Aase Olesen gav udtryk for på de radikales vegne, og det, jeg gav udtryk for på socialdemokratiets vegne. For at vi allerede på dette tidspunkt kan være klar over, at det er rigtigt forstået, vil jeg godt stille et spørgsmål til fru Aase Olesen. Jeg forstod det sådan, at det radikale venstre ikke ønskede skattelettelser og ikke mente, at skattelettelser i den øjeblikkelige situation overhovedet var acceptabelt. Derfor vil jeg godt spørge i den sammenhæng: vil fru Aase Olesen så sammen med socialdemokratiet stille det krav, som jeg stillede, at der fra denne talerstol gives udtryk for, at regeringen binder sig til ikke i denne folketingssamling at indgå noget forlig med noget parti om skattelettelser?

Jeg forstod det også sådan, at fru Aase Olesen var enig i, at det ville være uacceptabelt at sænke det skatte loft, som er gældende i 1983, og det vil jeg også gerne bede om en klar bekræftelse på.

Endelig forstod jeg, at fru Aase Olesen også var enig i de tanker, som ligger i den skattereform, som socialdemokratiet har fremlagt, og som hedder beslutningsforslag nr. B 1. Der var kun én uklarhed, idet fru Aase Olesen henviste til, at regeringen også gik ind for en fradragssanering. Jeg går ud fra, at fru Aase Olesen er opmærksom på, at regeringen og skatteministeren meget klart har sagt, at man ikke under nogen omstændigheder ønsker på nogen måde at ændre ved den rentefradragsret, der er i dag. Jeg går ud fra, at fru Aase Olesen i lighed med de standpunkter, fru Aase Olesen og det radikale venstre tidligere har haft, fortsat mener, at der også skal ændres på rentefradraget. Det vil jeg bede om en bekræftelse på.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Når fru Aase Olesen begynder at rose sig af, at de radikale har fået regeringen til at love en skattereform, er jeg nødt til at gøre opmærksom på, ligesom hr. Stavad, at regeringen godt nok har lovet en vis fradragssa-

[Rahbæk Møller]

nering, men ikke med de store, tunge fradrag, først og fremmest rentefradragsretten, at de for det andet har lovet at bruge midlerne til skattelettelser til de store ved at føre proportionalstrækket helst helt til tops. Hvis der kommer en skattereform ud af de planer, bliver det en skattereform med en endnu skævere byrdefordeling end den nuværende.

Men det var ikke det, jeg talte om. Jeg talte ikke om skattereform. Det, jeg talte om, var udskrivningsloven for 1984, og dér spurgte jeg: hvorfor finder de radikale sig i at være med til at vedtage en udskrivningslov, der indeholder en skatteforhøjelse, der er socialt fordelt? Der er andre muligheder: at fjerne fradrag eller simpelt hen hæve udskrivningsprocenten. Der er andre tekniske muligheder end det, regeringen nu kommer med.

Så vil jeg lige sige til hr. Stavad, at jeg er lidt bekymret over det, som hr. Stavad nu sagde, fordi han prøver at gøre sig til af, at de radikale og socialdemokratiet nu er enige. Hvis jeg forstod fru Aase Olesen, tilsluttede hun sig den foreliggende lovgivning med ét forbehold, nemlig at hun ikke ville være med til at sænke det skrå skatteeft. Hvis det kun er socialdemokratiets betingelse, så synes jeg, det er for svagt.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Hr. Rahbæk Møller har ganske ret; jeg tilsluttede mig forslaget med den ene undtagelse, at vi ikke ønsker at ændre linjen fra 1983 med hensyn til det skrå skatteeft. Det tror jeg også hr. Stavad har fattet; han har ganske ret i, at vi er enige.

Vi kan også roligt gentage, hvad vi i øvrigt sagde fra talerstolen i går, at vi ikke mener, der skal gives skattelettelser i dette år. Der kan ikke være nogen som helst tvivl om, at det er det radikale venstres politik, og det ved regeringen.

Så spørger hr. Stavad, om jeg kan give den garanti fra denne talerstol. Jeg kan kun give den garanti, at jeg taler på ni medlemmers vegne, og når jeg siger, vi stemmer imod skattelettelser, så kan hr. Stavad selv tælle. Hvis han vil have garantier andre steder fra, må han gerne få det for min skyld. Jeg kan ikke give anden garanti end det, jeg siger her. Hvad regeringen foretager sig med

andre partier, kan jeg ikke garantere, men det radikale venstre stemmer ikke for skattelettelser.

Så spørger hr. Stavad, om det betyder, at vi så er enige med socialdemokratiets skattereform, som den er fremlagt i B 1. Nej, og det ved hr. Stavad også udmærket godt. Vi har forhandlet med den daværende skatteminister, og vi ved godt, hvor det skiller, men vi er enige i hovedlinjerne, og det skulle vel ikke være umuligt at blive enige. Jeg kan henvise til, at den nuværende skatteminister nu i TV har konstateret, at han ved, at der er et flertal mod væsentlige dele af hans synspunkter, og det agter han åbenbart at leve med.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg tror, fru Aase Olesen misforstod mit spørgsmål. Det var ikke et spørgsmål om, at fru Aase Olesen skulle give nogen garanti; jeg spurgte kun med baggrund i den historiske hændelse, der var sidste år, da vi vedtog udskrivningsloven, om fru Aase Olesen sammen med socialdemokratiet ville være enig i, at vi beder regeringen om at give os en garanti, at regeringen garanterer os, at man ikke forsøger at gennemføre skattelettelser i den samling, vi står over for, og jeg forstod, at fru Aase Olesen var ganske enig i, at vi måtte have en sikkerhed for, at vi ikke får et forløb som det, vi oplevede sidste år ved udskrivningsloven, og det takker jeg for.

Wilhelm (VS):

Lovforslag nr. L 3 er en konsekvens af de omlægninger af de sociale pensioner, der blev gennemført i sidste samling. Dem støttede vi, og vi vil derfor også se med velvilje på konsekvensforslaget.

Når det gælder udskrivningslovsforslaget derimod, har vi ikke nogen velvilje at øse af. Der er tale om en forlængelse af den asociale byrdefordeling, som denne regering også lagde ind i den forrige udskrivningslov, og vi vil selvfølgelig modarbejde et lovforslag af denne art.

Der er sagt mange højtravende ord fra regeringspartierne om beskyttelsen af de høje indtægter. Vi fik at vide fra den konservative ordfører, at det, vi var med til at gennemføre sidste år med hensyn til skatteeft, forhøjel-

[Wilhelm]

sen fra de 70 pct. til de 73 pct., var en udhuling af det værn, som har været gældende i en årrække, og af CDs ordfører blev der endda sagt, at dette drejede sig om fundamental retssikkerhed. Jeg synes, at hele den måde at diskutere det på viser, at de pågældende egentlig lige så lidt, som når vi snakker retspleje, her, hvor vi snakker skattepolitik, har begrebet, hvad retssikkerhed drejer sig om.

Det er selvfølgelig det rene sludder, at der skulle være mere retssikkerhed i et loft på 70 pct. end i et loft på 73 pct. eller 49 pct. Den retssikkerhed, nogen har tilstræbt engang, lå i at lægge et bestemt loft. Vi har altid været uenige i det loft, ikke bare satsen, men også selve princippet. Vi finder ikke nogen som helst rimelighed i, at man aldrig, uanset om folk tjener milliarder af kroner, kan beskattede dem med mere end f.eks. 75 pct. eller 80 pct. Vi synes, der er grund til at have et værn mod skatteplyndring, men det er sandelig nede i den anden ende. Det skulle være et værn, der sagde: vi sikrer, at man aldrig indtager skat hos dem, der kun har til eksistensminimum. Men det er lige præcis i den ende, at hr. Gammelgaard og hr. Stubkjær Pedersen og regeringspartierne i det hele taget udhuler retssikkerheden eller beskyttelsen, eller hvad vi nu skal kalde den, mod skatteflåning. Når de sætter reguleringsmekanismen ud af kraft, som hr. Gammelgaard indrømmer at de gør, er en 4 procents regulering, hvor de gældende regler ville have givet en 8 procents regulering, lige præcis at fjerne det værn, som ellers har været gældende i en årrække, mod skatteflåning af dem, der har det dårligst. Det har man ikke nogen som helst bekymring over, men man har bekymring over, at folk, når de kommer op i mange millioner kroners indkomsten, kan tilnærme sig et skattniveau – mere er det jo ikke – på 73 pct. Man taler ikke om, hvor mange millioner de så har tilbage at leve af efter skat. Men man har ikke spor bekymring, når man fjerner den smule værn, der har været nede i den lave ende ved den reguleringsmekanisme, man hidtil har haft.

De 8 pct., som hr. Gammelgaard indrømmede skulle have været reguleringen efter de gældende regler, er jo en kroneudhuling, en pengeudhuling, der er sket. Hvis man altså ville garantere, at det, der svarer til et eksistensminimum, eller hvordan man nu har

defineret det værn i sin tid, skulle bestå, så var man nødt til at bruge den gamle regulering, så kan man ikke komme og lave den om til sine 4 pct. nu. Det gør man uden nogen som helst store ord eller falbelader om retssikkerhed og værn osv. Det bekymrer man sig altså kun om oppe i den høje ende, hvor det er det rene sludder.

Hr. Stubkjær Pedersens fejltagelse med de enlige pensionister, hvor jeg endda tror han sagde vi alle sammen skulle gå ud at slå på tromme for denne sejr, vi havde vundet ved, at nu var regeringen kommet med et forslag, der svarede til CDs mangeårige ønske om, at de enlige pensionister skulle holdes uden for beskatningen, har fru Aase Olesen klædt af. Det er altså sådan, at den regel har været gældende i mange år, med en enkelt smutter i 1981. Regeringen søgte at få den til at smutte sidste år igen. Jeg ved ikke, om de søgte det, men det var i hvert fald på nippet til, at den smuttede sidste år, og det var os andre, der reddede den hjem. Det siger lidt om, hvad CD og regeringspartierne i det hele taget har at slå på tromme for, hvis de skal ud at slå på tromme for, at de har opnået noget her, som i virkeligheden har været gældende i en årrække.

I øvrigt er det sådan, som alle ved, at denne debat er mere eller mindre en skindebat, eller man kan sige en markering af territorierne, fordi der ikke vil ske noget reelt i udviklingen af, om regeringen vil hælde til den ene eller den anden side i dette spørgsmål, i finanslovspørgsmålet og alle de andre ting før om en god uges tid i hvert fald. Så det er vel ikke så mærkeligt, at nogle har været temmelig diffuse i deres udtalelser. Det synes jeg f.eks. socialdemokratiets ordfører har været.

Man må egentlig beundre hr. Gammelgaard, at han er så direkte og så kategorisk i sine udtalelser stadig væk – om det så skyldes mod eller det skyldes simpel tykpanthed – i betragtning af, hvordan han tidligere har oplevet med disse kategoriske udtalelser, at have været nødt til at æde det hele i sig i løbet af en måneds tid.

Men jeg synes, det er bekymrende, at socialdemokratiet træder så meget vande om disse spørgsmål. Jeg lagde mærke til hr. Stavads forsøg på at squeeze fremskridtspartiet ud af samarbejdet med regeringen. Det var temmelig inkonsekvent efter min mening. For den

[Wilhelm]

ene bebrejdelse gik på, at regeringen sidste år efter at have fået sin udskrivningslov igen sammen med socialdemokratiet gik hen og gav fremskridtspartiet indrømmelser på skattelettelsessiden, og den anden bebrejdelse gik på, at fremskridtspartiet støttede en regering, som øgede skattetrykket. Det, der egentlig er forstemmende, er, at socialdemokratiet tydeligt nok gør alt, hvad de kan for at overtage fremskridtspartiets plads som det parti, der skal sikre en regering fortsat levedygtighed, en regering, som øger skattetrykket og øger arbejdsløsheden. Det synes jeg er det egentlig forstemmende også ved denne debat, men det varer altså et par uger, før vi ser, hvor det egentlig bærer henad.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Fohjel):

Debatten om udskrivningslovforslaget giver altid anledning til, at man markerer den skattepolitik, som de partier, man repræsenterer, står for. Den samme ret har også regeringen gennem det lovforslag, man fremsætter. Det lovforslag, vi har fremsat, og som vi debatterer i dag, er netop et klart udtryk for, at det er regeringens markerede politik, at vi ikke vil løse den økonomiske krise, vi er i, ved hjælp af skatten. Vi ønsker, at de penge, som folk tjener, bruges til investeringer, øget produktion og øget beskæftigelse.

Der er i nogle af ordføretalerne to misforståelser, der er gået igennem drøftelsen af lovforslaget om udskrivningsprocenten. For det første er der i lovforslaget ikke tale om en skatteforhøjelse. Hr. Rahbæk Møllers synspunkt om, at man ville øge skattetrykket, er helt forkert. For det andet er der heller ikke tale om en ændret byrdefordeling til skade for de lavere indtægter i samfundet.

Vedrørende spørgsmålet om skattetrykket kan jeg oplyse, at skatter og afgifter i alt i procent af personlige indkomster er beregnet til 56,7 pct. i 1983 og 56,5 pct. i 1984. Bevarer – ikke meget, men den rigtige retning. Hvis man opgør skattetrykket i forhold til bruttonationalproduktet, vil det skønnes, at skattetrykket i 1983 er 45,9 pct. mod 45,3 pct. i 1984. Jeg gør opmærksom på, at der i disse beregninger bl.a. indgår beskatningen af pensionskapitaler, en skat, som ikke præger forbruget eller beskæftigelsen. Der indgår også forhøjelse af dagpengefondsbidraget i 1984

samt forhøjelse af bidraget til arbejdsløsheds-kasserne. Men den forhøjelse af personfradragene for pensionister samt det kommunale personfradrag i 1984, der er aftalt efter finanslovsforlagets fremsættelse, er derimod ikke indregnet i tallene. De skønnes marginalt at nedsætte skattetrykket med yderligere 0,2 pct. i 1984. Enhver snak om, at det udskrivningslovforslag, vi fremsætter, skulle betyde en forøgelse af skattetrykket, er altså simpelt hen kun snak.

Det andet spørgsmål, man har hæftet sig ved her i debatten, er, at vi skulle ændre byrdefordelingen til skade for de lavtlønnede, først og fremmest ved at vi fastholder, at det værn, der er indsat til 70 pct. – det skrå skatteloft – også for 1984 bør være 70 pct. og ikke noget andet tal. Der har været diskuteret meget om det allerede, og jeg skal ikke forlænge den diskussion. Jeg synes, at de synspunkter, som både hr. Stubkjær Pedersen og hr. Gammelgaard kom frem med, klart dækkede. Jeg synes, det er rigtigt efter debatten at konstatere, at der er en forskel mellem regeringspartierne og de partier, der ønsker at forøge skatteloftet. Regeringspartierne mener simpelt hen, at man skal have lov til at beholde 30 øre af den sidst tjente krone. Vi mener også, at et tilsagn, som folketinget har givet om et værn, må bevares som et værn, i det øjeblik det bliver effektivt, ellers har været ingen mening. Jeg har svært ved at se, hvorledes man netop på skatteområdet fra folketingets side skal kræve, at borgerne overholder skattelovene, når folketinget end ikke selv vil overholde de tilsagn, det har givet borgerne.

Jeg er naturligvis dybt enig med hr. Wilhelm i, at det ikke er et spørgsmål om 70 og 73 pct., det er totalt ligegyldigt. Dette spørgsmål er heller ikke for mig et spørgsmål om fordeling på den ene eller den anden måde, men det er ikke ligegyldigt, når folketinget i loven sætter et skjold for en bestemt situation, at man i det øjeblik, hvor skjoldet skal være effektivt, fjerner det. Det er det, der er retssikkerhedsbetragtningen, og det har intet med fordelingspolitik at gøre. Det er ikke det, vi diskuterer – det er jeg parat til at diskutere i en anden sammenhæng – men her er der simpelt hen tale om et meget centralt retsværn.

Jeg var glad for, at fru Aase Olesen i og for sig var enig i dette her. Jeg er glad for, at

[Ministeren for skatter og afgifter]

fru Aase Olesen erkendte, at der her er tale om et princip, og det påskønner jeg. Det er ikke for at være polemisk, men jeg vil gerne have lov at spørge fru Aase Olesen: Hvad er et sådant princip værd i penge? Fru Aase Olesen nævnte tallet 260 mill. kr. Ja men det lyder imponerende, det er, fru Aase Olesen, mindre end 2 promille af de skatter, vi opkræver. Er det det, et princip er værd? At man opgiver et retssikkerhedsprincip, som folketinget selv har vedtaget, for noget, der er mindre end 2 promille?

Lad mig her tilføje, at hr. Stavads eksempler på, om den, der tjener 1 mill. kr., og den, der tjener 500.000 kr., var pudsigt sådan en fredag, hvor vi åbner sæsonen, men det har ikke noget med virkeligheden at gøre. Det er jo ikke det, der er retssikkerhedsprincipets kerne. Her er der tale om, at det skrå skatteloft medfører, at den tilfældige omstændighed, at en person bor i en kommune med en ganske speciel høj kommunal beskatning, kommer til at betale den samme skat, som han ville have betalt, hvis han boede i en anden kommune, der havde fastsat deres udskrivningsprocent på en anden måde. Der er ikke tale om den, der tjener en million kr. – og så er vi lige ved at sætte navn på, for vi har altså ikke så forfærdelig mange af dem i systemet – men der er tale om, at et retssikkerhedsprincip ikke har den store interesse for de få folk, der tjener de store indtægter. Et retssikkerhedsprincip har stor interesse for den jævne mand, som ikke kan klare sig på anden måde end ved at stole på de love, folketinget vedtager, og det er lige præcis det centrale i den diskussion.

Men jeg har forstået, at der var tilslutning fra regeringspartierne, og at der også var tilslutning fra nogle af partierne til udskrivningsloven, men med visse betingelser. Det er klart, at vi må se på disse betingelser, når vi drøfter spørgsmålet i udvalget, og jeg er da villig til at forhandle om disse betingelser. Jeg er da også ganske enig med fru Aase Olesen i det, der lå i hendes bemærkning: regeringen er ikke en flertalsregering, og der er intet parti, der er et flertalsparti, så det virker også sådan lidt komisk, at nogen ligefrem vil diktere regeringen, hvad man skal gøre i en bestemt situation, hvilke synspunkter man skal anlægge. Men, all right, det får man jo lejlighed til at prøve sig frem med,

når vi skal drøfte denne sag i skatte- og afgiftsudvalget.

Hr. Stavad nævnte et spørgsmål, som jeg gerne vil have lov at berigtige. Hr. Stavad sagde sådan lidt hånligt, at regeringen forsøger at fjerne en akut vanskelighed for folketingets arbejde ved den nye regel, vi foreslår, den nye § 4, stk. 2, der går ud på, at såfremt reguleringstallet for et år ikke er fastsat ved lov senest den 1. juli forud for årets begyndelse, så reguleres indkomstbeløbet i stedet efter reguleringstallet for det forudgående år. Nu synes jeg ikke, det er en dårlig ting at beskyldte en regering for, at den forsøger at løse nogle af de problemer, der opstår i et vanskeligt sammensat folketing, men sagen er jo den, at udskrivningsloven, som den foreligger i dag, indeholder en automatisk regulering af tallene, som jo slet ikke kræver folketingets medvirken. Derfor behøver man ikke nogen klausul om, hvad der sker, hvis det ikke lykkes folketinget at vedtage noget som helst, for folketinget skal ikke vedtage noget som helst. Men med det forslag, der nu foreligger om ændring af § 4, afskaffer vi jo den automatiske regulering og overlader det til folketinget for hvert år at fastsætte et reguleringstal. Så hører det bare med til god, ordentlig lovgivning, at man også forudser den situation, som jo kan opstå, at folketinget et eller andet år, måske på grund af udskrivning af valg i utide eller noget i den retning, ikke har fået vedtaget et nyt reguleringstal; derfor har vi denne bestemmelse. Der er ikke noget mystisk i det.

Som sagt takker jeg for den almindelige tilslutning, der er til lovgivningens principper, både til lovforslag nr. L 2 og L 3. De indvendinger, der har været, hvoraf nogle jo har været små og ubetydelige, men andre vel nok så centrale, vil vi diskutere i udvalget.

Stavad (S):

Skatteministeren sagde, at det ikke var regeringens opfattelse, at landets problemer skulle løses via yderligere skatter. Det mener jeg nu at regeringen selv har dementeret med den måde, man har foretaget det, man kalder besparelser på i det kommende år, hvor vi da må kunne blive enige om, hr. skatteminister, at i hvert fald ca. 60 pct. af dem er yderligere indtægter. Jeg sagde i min ordførertale, at det var den del af regeringens politik, som vi

[Stavad]

trods alt kunne leve med, hvis bare det var i en anden sammenhæng.

Så går skatteministeren ind på skattetrykket, fordi jeg nævnedes det i min ordførertale, og kommer med en række tal. Jeg har i den sammenhæng et par spørgsmål til ministeren: hvilke forudsætninger har de tal, ministeren præsenterede for de kommunale skatter? Er de forudsat uændrede? Ved ministeren på nuværende tidspunkt, hvordan de rent faktisk er fastsat i kommunerne? Jeg mener at have læst forskellige steder, at man har skønnet, efter de er fastsat, at det giver en samlet forhøjelse på 0,3 procentpoint. Men det er muligt, ministeren kan afklare det, fordi det ville jo med det samme ændre det, som ministeren kalder en lille lettelse, alene til en forhøjelse.

Jeg vil også stille ministeren et spørgsmål om det forslag, regeringen har bebudet om, at folk med højere indkomster selv skal betale ved sygdom, men hvor man har sagt, at det klares over en forsikringsordning med en præmie på 1.220 kr., og som skulle give et beløb på 1,1 mia kr. Er det indregnet i dette skattetryk?

Endvidere foreslår man jo også fra regeringen, at mejeritilskuddene skal fjernes. Det betyder en forøgelse af momsens på, hvis jeg husker rigtigt, 540 mill. kr. Det kommer jo ikke rigtig frem, fordi det betyder bare, at momsbeløbet bliver det større; men er det også indregnet i det tal?

Endelig vil jeg spørge ministeren, om den væsentligste årsag til skattetrykkets udvikling, som ministeren refererede det, ikke er, at de skattepligtige indkomster stiger efter ministerens egne opgivelser med 4,8 pct. – forventer man efter de tabeller, vi har fået på nuværende tidspunkt i skatteudvalget – hvorimod man forventer, at f. eks. rentefradragene vil stige med 8,3 pct., altså at fradragene fortsat vil vokse væsentligt stærkere end indkomsterne, i dette tilfælde med ca. det dobbelte. Er ministeren så ikke også enig i, at den ændring i forhold til de oplysninger, ministeren på et tidligere tidspunkt har givet skatte- og afgiftsudvalget om fordelingen af de ligningsmæssige fradrag, herunder først og fremmest rentefradraget, så også vil indebære, at det er de højeste indkomster, der udnytter fradragene, at det er de højeste indkomsters skat, der ikke stiger som følge deraf, hvorimod de mindre indkomster, som har

de små fradrag, som ikke har den store udvikling i fradragene, ikke får gavn af det?

Så siger skatteministeren til socialdemokratiet, at store skattelettelser til højere indkomster ikke har noget med virkeligheden at gøre, og nævner de to konkrete eksempler, som jeg fremdrog med, at indkomster på 500.000 kr. får en skattelettelse på 10.000 kr., indkomster på 1 mill. kr. får en skattelettelse på 25.000 kr. Når ministeren siger, at det ikke har noget med virkeligheden at gøre, vil jeg da gerne spørge ministeren: Er det forkerte eksempler, jeg har fremdraget? Har jeg lavet et forkert regnestykke? For så vil jeg da gerne have det afklaret nu, så jeg ikke går ud og fortæller befolkningen noget forkert. Vi har en fælles interesse i, at vi informerer korrekt. Når ministeren siger, at det ikke har noget med virkeligheden at gøre, bliver jeg nødt til at spørge helt konkret: er de eksempler, jeg fremdrog, ikke rigtige? Var tallene ikke rigtige? Var det ikke en rimelig måde at gøre tingene op på?

Den passus, der er i loven om, at såfremt man ikke får vedtaget en udskrivningslov inden 1. juli, så fastsættes det på grundlag af tidligere års reguleringer, vil jeg foreslå at vi vender tilbage til i udvalget. Ministeren siger, at det er en gardering, man har, hvis der skulle blive udskrevet valg. Ja men den er garderet noget mere, end den plejer at være, da datoen er rykket frem til 1. juli. Vi har jo ellers haft en frist, der har heddet 20. oktober. Så det med valget mener jeg vi kan leve med, hr. minister.

Rahbæk Møller (SF):

Ministeren forsøgte at dokumentere, at der ikke var tale om en skattestigning og ikke en skattestigning, der vendte den tunge ende nedad, og kom med en masse tal i den forbindelse. Der er jeg nødt til at henvise til ministerens eget svar på spørgsmål 84 til skatteudvalget, alm. del 1982-83, hvor der spørges: »Hvad ville provenuet af statsskatten være, hvis man kørte med den nuværende regulering af personfradragene, og hvad ville provenuet af bidraget til dagpengefonden være, hvis man ikke ændrede procenten?« Deraf fremgår det, at de to beløb stiger med henholdsvis 1,8 og 2,1 mia kr. Der er tale om en stramning i forhold til det nuværende lovgrundlag på 3,9 mia kr.

[Rahbæk Møller]

O.k., så kan man spørge: hvad betyder det så for den enkelte borger? Det er mindst lige så interessant. Der vil jeg også henvise til ministerens egne oplysninger i tabel 2 b i bemærkningerne til lovforslaget, der viser udviklingen i statsskat og bidrag til dagpengefonden for skatteydere på forskellige trin. Der er tale om skatteborgere, der får en indkomststigning på de 4 pct., som regeringen forudser. Hvis der ikke var tale om en skattestigning, ville skattebeløbet selvfølgelig også stige med nøjagtig 4 pct. Det gør det ikke, det stiger med mere, og det stiger mest for de små indkomster, nemlig 9,5 for indkomster på 100.000 kr., 7,2 for indkomster på 200.000 kr., og 6,7 for indkomster på 300.000 kr. Hermed tror jeg, jeg har tilbagevist ministerens påstand om, at der ikke er tale om en skattestigning, og at der er tale om en skattestigning, der bliver hårdest ved de tungeste indkomster.

Jeg skal tilføje, at jeg i denne redegørelse har set bort fra, at der her er tale om, at ministeren har talt om skattepligtige indkomster, og denne virkning vil selvfølgelig yderligere forstærkes af fradragene.

Aase Olesen (RV):

Skatteministeren spurgte mig, hvad et princip er værd, om det er værd at sælge et princip om retssikkerhed for mindre end 2 promille. Denne velsignede måde at gøre ting op i procenter og promiller kan forvride enhver diskussion. 260 mill. kr. er mange penge, og hvis ikke skatteministeren ved det, kan han spørge sin kollega socialministeren. Jeg ved i hvert fald, at 260 mill. kr. kan gøre uendelig ondt, når vi skal finde dem på de sociale budgetter. Det hører til min lod at lægge ryg til sociale besparelser, ligegyldig hvilken regering vi har, og jeg må spørge: har vi ikke i de seneste år gang på gang grebet ind over for mennesker ved hjælp af regler og love, sådan at grundlaget for deres tilværelse er blevet ganske voldsomt ændret? Hvornår har vi ramt dem med de meget store marginalsatser? Dem mangler vi endnu. (Afbrydelse). Jo, vi gør. Skatteministeren ryster på hovedet. Der er i hvert fald længere ind til benet, hr. skatteminister. De kan bedre tåle det. Vi har jo foretaget de andre indgreb.

Jeg er, som jeg sagde det i mit første indlæg, enig med skatteministerens betragtninger i hans fremsættelsestale, men i den nuværende situation kan jeg ikke forsvare at sige, at så skal vi have alle de skattelettelser til de allerhøjeste indtægter på 260 mill. kr., samtidig med at vi erklærer os villige til at forfølge det mål, som også regeringen har sat sig, nemlig at mindske underskuddet. For enten skal vi hen til socialministeren og finde 260 mill. kr. på de sociale budgetter eller uddannelsesbudgetterne, eller også skal vi – og det er måske noget af det aller mest asociale – lave flere statsobligationer, så endnu flere mennesker kan få skattefrie kursgevinster og renter ned i lommen fra dem, der ikke kan købe statsobligationer.

Jeg synes godt, vi kan være dette bekendt.

Wilhelm (VS):

Skatteministeren gav mig den indrømmelse, at der i virkeligheden ikke principielt er nogen forskel mellem et skatteefterskud på 70 pct. eller 73 pct. eller for den sags skyld 83 pct., men desværre lod han sig alligevel spænde for den dér fordummelses vogn at begynde at tale om fundamental retssikkerhed i denne sammenhæng.

Hvis vi nu forestillede os, at et skatteefterskud var indført for år tilbage, er jeg helt sikker på, at regeringspartierne dengang ville have forfægtet 50 pct. f.eks., og jeg er såmænd heller ikke sikker på, at de ikke havde fået et flertal for det. Skatteministeren ved i dag, at det ville være fuldstændig umuligt at få dette her samfunds skatteøkonomi til at gå op, når man har indrettet det sådan, som regeringen ønsker at indrette det, hvor skatteyderne f.eks. skal betale omkring 30 mia kr. i støtte til et privat erhvervsliv, som er det eneste, regeringen åbenbart ikke ønsker at privatisere. Det ville han aldrig nogen sinde kunne få til at gå op med et skatteefterskud på 50 pct. Så for 20 år siden hed det 50 pct. Fundamental retssikkerhed hed 50 pct. For 5 år siden hed den fundamentale retssikkerhed 70 pct. Nu er der nogle, der mener, at den hedder 73 pct. Og vi kan roligt profetere, at selv regeringspartierne om tre år vil mene, at den hedder i hvert fald ikke under 75 pct.

Skal vi så ikke lade være med den dér fordummende debat om at gøre det her til et spørgsmål om fundamental retssikkerhed,

[Wilhelm]

specielt når de samme partier i samme ånddrag ikke har nogen som helst kvababbelse over, at man nede i den anden ende fjerner et værn, som gik ud på, at real købekraftværdien op til et vist niveau skulle være ubeskattet, og at det skulle ske ved en indekseret regulering af knækkene og af bundfradraget. Det har man ikke nogen kvababbelse ved at forlade. Der kunne man tale om fundamental retssikkerhed, som også gælder for millionærer. Jeg mener også, at millionærer skal være sikrede mod at blive beskattet ned under eksistensminimummet. Men oppe i den anden ende er det nu altså ikke så interessant.

Jeg synes, at hulheden i den argumentation især kommer frem, når man tænker på, at skatteministeren og hr. Stubkjær Pedersen og hr. Gammelgaard sidste år stemte for noget, der hed en realrentebeskatning, hvor de var med til at bestemme, at man marginalt af disse renteindtægter skulle beskattes med ikke 70 pct. eller 73 pct., men med 100 pct. Det var ikke en forhøjelse fra 97 pct. til 100 pct., nej, det var en forhøjelse fra 0 pct. til 100 pct. Og så kommer man nu og taler om fundamental retssikkerhed, fordi den almindelige udvikling og regeringens måde at smide penge ud til det private erhvervsliv og andre dumme ting nødvendiggør, at man ikke kan holde en øvre grænse, som i øvrigt ud fra enhver betragtning er fuldstændig urimelig, på f.eks. 70 pct., eller for nogle år siden ville man have insisteret på 50 pct.

Jeg synes, at enten skatteministeren eller hr. Gammelgaard eller hr. Stubkjær Pedersen her til sidst egentlig skylder at fortælle, ved hvilken indkomst man i selv den kommune med den højeste udskrivningsprocent vil blive ramt – eller vil blive beskyttet, hedder det vel i det sprog dér – af loftet på henholdsvis 70 pct. og 73 pct. De kunne også samtidig fortælle, hvor langt man, selv om vi nu har sat loftet op til de 73 pct., skal op i skattepligtig indkomst selv i den hårdest beskattede kommune, før man har en bruttoskatteprocent på 70. Så vil man se, hvem det er, de vil beskytte med den dér insisteren på 70 pct., som tiden er løbet fra.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Det er et spørgsmål til skatteministeren, som jeg ikke fik med i mit tidligere indlæg, men som jeg gerne vil have lov at aflevere nu, så jeg ikke ulejliger skatteministeren en ekstra gang. Jeg fik ingen svar i ministerens første replik på, hvordan ministeren ser på vores krav om, at der skal laves en garanti under en eller anden form – om, at man ikke indgår i skattelettelser med andre partier i denne samling – og jeg tror stadig væk på, at hvis det kommer fra skatteministeren eller statsministeren, hvem det nu er, der skal give den her fra denne talerstol, så vil vi selvfølgelig kunne tro på det. Jeg fik ingen svar fra skatteministeren. Det var den samme situation, vi stod i sidste år, og hvor jeg efterlyste det samme og havde citater af statsministeren fra dagen før om, at man under ingen omstændigheder ville gå med på skattelettelser, at det var uansvarligt, men alligevel 3 dage efter gjorde det, det var en offentlig udtalelse, som selvfølgelig er mindre forpligtende, og derfor beder jeg om, at vi får disse tilkendegivelser i denne sal. Jeg tror da helt bestemt, at skatteministeren er interesseret i at få sine lovforslag igennem, og med de bemærkninger, vi har gjort her, ved ministeren også, hvor flertallet findes.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Til hr. Wilhelm: i loven om realrentebeskatning indbyggede vi en anden form for værn. Her ligger det således, at vi sikrede, at i de år, hvor realrenten er mere end 3½ pct. – og det er jo de typiske år – gives der sikkerhed for en skattefri realrente på 3½ pct. Der er klart her indbygget en værnregel.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Nu synes jeg, hr. Gammelgaard forlader positionerne. Det, hr. Gammelgaard råbte op om i sine tidligere indlæg, var udtrykkelig hver del af indkomsten. Ingen del af indkomsten måtte efter konservativ opfattelse beskattes med mere end 70 pct. Det var deri, værnet bestod. Ingen del af indkomsten. Også i indkomstskatten er der en masse værn indbygget. Der er en bundgrænse, og der er forskellige andre ting, parallelt til, hvad vi har i realrentebeskatningen. Men ingen del

[Wilhelm]

af indkomsten måtte beskattes med over 70 pct. Det var det magiske tal. Det var den dér højtsvungne retssikkerhed, der lå dér. Den måtte ikke være 73 pct., for det var total retssikkerhed.

Så nævner jeg hr. Gammelgaards medvirken til realrentebeskatningen, som jeg ikke bebrejder ham. Vi stemte for realrentebeskatningen. Vi synes, det kunne have været gjort fornuftigere, men det var dog noget. Og dér siger jeg, at hr. Gammelgaards medvirken til den er, at den over et vist niveau, altså marginalindtægten, ikke beskattes med 70 eller 73 pct., men med 100 pct. Hvad er det så for noget at komme og gøre det til et stort princip om værn og retssikkerhed osv. at flytte et loft fra 70 til 73, når hr. Gammelgaard selv har været med til at flytte et loft fra 0 til 100 pct.?

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Må jeg til hr. Stavadvad sige, at der er stor forskel på at opkræve skatter og så at opkræve nogle formålsbestemte indtægter, der betales af de personer, som direkte får udbyttet af disse indtægter, således som tilfældet er i planerne om sygeforsikringen og forskellige af de andre ting, der er blevet nævnt. Det er ikke regeringens politik at løse de generelle krisetilstande, vi har her i samfundet, ved at opkræve større skatter.

Hr. Stavadvad spurgte mig så, hvad der ligger til grund for de tal, som jeg nævnte om skattetrykket. Jeg kan sige, at disse beregninger, som i øvrigt er på vej over til skatte- og afgiftsudvalget, mere detaljeret, end vi kan gennemgå dem her, hviler på de tal, der ligger til grund for finanslovsforslaget. For så vidt angår kommuneskatten, er den forudsat uændret. For så vidt angår planerne om sygdomsafgiften, eller hvad vi skal kalde den, er den ikke medregnet. Jeg er her i salen ikke helt klar over, om mæketilskuddets bortfald er indregnet i tallene eller ej, men det skal jeg undersøge og underrette skatte- og afgiftsudvalget om.

For så vidt angår disse to festlige eksempler med den, der tjener 500.000 kr., og den, der tjener 1 mill. kr., beklager jeg, at jeg ikke er i stand til at sige, om de tal, som hr. Stavadvad slyngede ud her, er rigtige eller ej. Det er heller ikke så afgørende. Afgørende er, at

eksemplet ikke har noget med sagen at gøre. Forholdet er dette, at skatteloftet har betydning for alle indtægter, der går op over 179.000 kr., for dér begynder det. Hvorvidt man støder mod skatteloftet eller ikke støder mod skatteloftet, beror simpelt hen på, i hvilken kommune man tilfældigvis bor. Hvis man tager et tal så enormt som en million kroner i skattepligtig indtægt, er der selvfølgelig andre virkninger, end hvis den skattepligtige indtægt kun er 200.000 kr. eller 225.000 kr., men den kan altså have virkning både for den store indtægt og for den mindre indtægt, jeg nævnte, der jo ikke er nogen usædvanlig familieindtægt hos gennemsnitsdanskere, der begge har arbejde.

Til hr. Rahbæk Møller vil jeg gerne sige, at det, jeg talte om, var, om skattetrykket er stigende fra 1983 til 1984; jeg talte ikke om, hvorledes lovens skatteudskrivning ville være i forhold til en anden lovs skatteudskrivning. Jeg talte kun om skattetrykket, og de bemærkninger, jeg lige har gjort til hr. Stavadvad om udregning af skattetrykket, må også være et svar her.

Jeg er enig med fru Aase Olesen om, at det gør ondt og kan gøre ondt at skære netop i min kollega socialministerens budget, men jeg har forstået fru Aase Olesens bemærkninger således, at fruens stillingtagen er motiveret af den særlige situation, vi står i i indeværende år, og at man måske kan vende tilbage til mere ordnede tilstande, når vi får lidt mere hold på økonomien.

Hr. Wilhelm udmalede i sit indlæg, at vi kunne komme i den situation, hvor der overhovedet ikke var noget værn for borgerne, hvor man kunne udskrive op til 100 pct. eller i hvert fald noget, der nærmede sig 100 pct. Ja men det tror jeg da gerne man kan, hvis man har den opfattelse af samfundet, samfundets opgaver og borgerens forpligtelser over for samfundet, som hr. Wilhelm har, og som i hvert fald ligger mig totalt fjernt. Det viser sig netop i beskatningssystemerne.

Der er dem, der mener, at beskatning skal være bygget op ud fra princippet om, at staten skal sige til den enkelte borger: Vi bestemmer, at du har så og så meget tilbage. Det er, om jeg så må sige, den klart progressive beskatning i dens egentlige form, at hvis bare borgerne har nok tilbage efter statens skøn, kan man i og for sig godt beskatte 100 pct.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Det er ikke den opfattelse af samfundet, som regeringen eller jeg har. Vores opfattelse er, at vi lever i et godt samfund, vi har en hel masse ting i gang, der er samfundets opgave, og det skal vi bruge penge til. Til dette skal man yde sit bidrag, et bidrag, der svarer til og forøges i takt med, at ens indtægter stiger. Det er proportionalsskattesystemet, og det er det, vi arbejder for. Det andet, som hr. Wilhelm gør sig til talsmand for, er nogle tilstande, som jeg håber aldrig nogen sinde kommer.

Hr. Stavad mente ikke, at han havde fået svar på spørgsmålet om, hvad regeringens stilling er til de betingelser, der blev stillet fra socialdemokratisk side for at stemme for udskrivningslovsforslaget. Jeg fik den opfattelse, da jeg hørte spørgsmålet gentaget, at hr. Stavad ikke mener, at debatten var lang nok i går, og at vi nu også i dag skulle diskutere mere abstrakte ting, og hvorledes ens stilling er til den ene og den anden tænkte situation.

Jeg mente, at jeg svarede hr. Stavad i mit første indlæg. Jeg gjorde udtrykkelig opmærksom på, at de betingelser, der er stillet fra de forskellige ordførere, er blevet noteret, og at de vil blive diskuteret, når vi i øvrigt skal diskutere enkelthederne i loven. Så må vi jo se, hvad resultatet bliver, om vi kan få en udskrivningslov i dette land, eller om vi skal bruge den udskrivningslov, vi havde i fjor, den nødprocedure, som står i den nuværende udskrivningslov. Men det må vi vende tilbage til; noget svar her på stedet ville det ikke være rimeligt hverken at forlange eller give.

Wilhelm (VS):

Det er måske for dumt overhovedet at svare på ministerens polemik, for det skal han jo sådan set have lov til. Men det var nu ret plad. Det var ministeren, der sidste år fremsatte et forslag, hvor marginalskatteprocenten var 100. Det, vi lagde frem, lod renteindtægterne beskattes som almindelig indkomst; det ville have betydet, at marginals-katten for de indtægter var 73 pct. O.k., vi stemte for ministerens forslag, men at komme og drive polemik på den måde, ministeren gør her på den baggrund, at han faktisk selv har fremsat et forslag, hvor marginals-katten var 100 pct., og hvor vi andre havde et med 73, synes jeg vi-

ser lodigheden af ministerens argument i svaret til mig før.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Inden hr. Wilhelm bliver alt for højtidelig, vil jeg lige gøre opmærksom på, at den realrenteskattelov, som vi har lavet, går ud på, at enhver beskatning falder bort, så snart realrenten kommer ned under 3½ pct. Det stod vist ikke i de tanker, hr. Wilhelm lagde frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Forhøjelse af det personlige bidrag til dagpengefonden).

(Fremsat 5/10 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Egentlig er det noget pjat, at vi skal diskutere skatteforhøjelser med socialministeren, for det såkaldte sygedagpengebidrag er i virkeligheden bare en del af den almindelige indkomstskat til staten. At påstå andet er at hæfte sig ved tilfældige, historisk betingede cigarkasseopdelinger. Vi kunne lige så godt have en værneskat, en biblioteksskat, en skoleskat, en vejskat osv., og jeg tror, vi alle sammen ville erkende, at det var fjollet, hvis vi skulle opkræve alle de skatter hver for sig,